

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krole, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj. gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 39.

V Ptuj v nedeljo dne 25. septembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in obsega skupno 10 strani ter 5 slik.

Proti obstrukciji.

Preteklo nedeljo dne 18. septembra vršil se je na vrtu „Verejnshausa“ v Ptuj veliki protestni shod, katerega je sklical okrajni načelnik in deželni poslanec g. Jos. Ornig. Kljub temu, da so prvaški hujšakači z naravnost neverjetnimi sredstvi proti shodu agitirali, plačali trgali in sami razna zborovanja prirejali, bil je shod prav dobro obiskan. Zbralo se je okroglo 500 davkoplačevalcev, med njimi največ kmetovalcev. Velepomembno je, da niso bili zborovalci le iz najbližnje ptujske okolice, temveč da so prihajali od vseh važnejših in večjih okrajev ptujskega okraja ter tudi iz ormoškega okraja. Bili so zbrani sami ljudje, ki s svojimi pravnimi davki deželo vzdržujejo in ki se ne ustajajo od nikogar od ravne svoje poti spraviti. Velepomembna je bila ta politična manifestacija ljudske volje. V kratkem naj podamo poročilo o važnejših točkah tega shoda.

Kmalu po 10. uri je otvoril okrajni načelnik in poslanec Jos. Ornig zborovanje. Pozdravil je zbrane davkoplačevalce v nemškem in slovenskem jeziku in razjasnil v kratkih a podprtih besedah škodo, povzročeno po obstrukciji slovenskih poslancev v deželnem zboru. Potem je podal besedo uredniku „Stajerca“, g. Karl Linhartu.

Govornik je najprej prečital dole brzojavne poudrave. Shodu so bile sledeče brzojavke podane:

1. Pridružujemo se protestu proti obstrukciji v deželnem zboru popolnoma. Trška občina Ljutomer.
2. Pozdravljamo današnji shod in želimo polni uspeh. Za občino sv. Lenart sl. g. župan Sedminka.
3. V blagor deželi, v blagor vseh prebivalcev Štajerske želi današnjemu dnevu edinosti in uspeha bivši župan celjski Rakuschi.
4. Pogumnemu shodu proti frivolni slovenski obstrukciji želi najboljši uspeh okrajni odbor Cmurck.
5. Pozdravljamo današnje zborovanje z željo, da bode njegovi sklepi pripomogli, vse deželne poslance na izpolnitev njih dolžnosti opominjati, da bode deželni zbor svoje delovanje zopet izvršil in nemoteno nadaljeval, kakor to interesi dežele resno zahtevajo. Za mesto Slovenska Bistrica župan Steiger.
6. Shodu želi najboljši uspehe deželni poslanec Langer v Marenbergu.
7. Vsaka akcija, boriti se proti lahkomišelnosti obstrukciji in ljudstvo podučiti, se mora živahno pozdraviti. Želimo današnjemu shodu najboljši uspeh. Okrajni odbor v Radgoni.
8. Strinjamo se popolnoma s shodom in želimo najboljši uspeh v blagor naše domovine. Za mestni zastop mariborski župan dr. Schmiederer.
9. Ne morem k današnjemu shodu priti. Pozdravim vsled tega vse zborovalce in želimo dober uspeh. Veleposelnik Wratschko v Zgornji Radgoni.
10. Pošljemo pozdrave k današnjemu kmetkemu shodu! Okrajni odbor v Rogatcu.
11. Strinjamo se popolnoma z našim današnjim zborovanjem. Tudi mi zahtevamo delazmožnost deželnega zbora. Trška občina Rogatec.
12. Čestitam današnjemu shodu k njegovemu opravičenemu protestu in vam stojimo zvesti na strani. Mi hočemo delavni deželni zbor, ne pa ko-

medijel! Za mesto Brežice na Savi župan Faleschini.

13. Pozdravljam v imenu mesta Slovenji Gradec zborovanje najpristneje. Želim ednoglasne sklepe, ki naj bi koristili celokupni spodnji Štajerski. Župan Pototschnig.

14. Na sebi občutimo težke rane obstrukcije v našem deželnem zboru. Zato se pridružujemo vašemu protestu proti nadaljevanju obstrukcije in zahtevamo od naših poslancev kruha, pa ne visoke politike. Občina Ločev v konjiškem okraju.

Po prečitanih teh brzojav, iz katerih je pač razvidno, da se z našim stališčem strinja vsa poštena spodnja Štajerska, raztolmačil je urednik Linhart v daljšem govoru razvitek slovenske politike. Omenil je prve čase, ko so slovenski poslanci sploh bojkotirali deželni zbor, ko torej niso prihajali na njegove seje, samo zaradi tega, ker niso bili zadovoljni z zgodovinskimi kronovinami. Nadalje je govornik pokazal razvitek slovenske politike sploh in razjasnil brezvestno obstrukcijo v deželnem zboru. Klci ogorčenja in živahno ploskanje je govornika opetovano prekinilo. Popisal je žalostno gospodarsko stanje našega ljudstva, omenil velikansko draginjo, v kateri vsi sloji trpijo, nadalje dejstvo, da stojijo danes vinogradi grozovito slabo in da ni upati drugega, nego jako slabo letinjo. Ako bi slovenski poslanci torej svojo brezvestno obstrukcijo nadaljevali, potem bi beda in revščina dosegli vrhunec. Ljudstvo tega ne more več trpeti! Govornik je potem na podlagi izjav dr. Korošca dokazoval, da nimajo prvaški poslanci niti besedice, s katero bi mogli svojo zločinsko obstrukcijo opravičiti. Žalibog nimamo prostora, da bi ta govor natančneje objavili. Ali da je govoril urednik Linhart vsem zborovalcem iz srca, to je dokazalo živahno odobravanje in dolgotrajno ploskanje. Govornik je potem predlagal sledečo resolucijo:

„Danes dne 18. septembra 1910 v „Verejnshausu“ zbrani, večidel od slovenskih kmetov iz vseh važnejših okrajev obiskani javni ljudski shod izjavlja v globokem razburjenju, da škoduje slovenska obstrukcija v štajerskem deželnem zboru gospodarskemu položaju dežele. Mi obsojamo vsled tega ednoglasno to političnemu zločinu enako obstrukcijo. Obenem izražamo deželni poslanecoma našega okraja Ozmeu in Mešku svoje nezaupanje. Prosimo okrajnega načelnika Josefa Orniga, da naj z vsemi močmi deluje za delazmožnost deželnega zbora. Mi davkoplačevalci sami pa prosimo vladu, da naj s pomočjo delavoljnih poslancev tej obstrukciji nistični brezvestnosti radikalni konec napravi, da ne bodejo gospodarsko težko se borujoči troške te za državo, deželo in ljudstvo nevarne politike plačevali.“

Ta resolucija se je ob burnem odobravanju ednoglasno sprejela. Bilo je tudi nekaj nasprotnikov navzočih, ki so pa vendar tudi za resolucijo glasovali.

Potem je govoril tudi še posestnik Zadravec iz ormoškega okraja. V poljudnih besedah je pojasnil trpljenje kmetov in kritiziral brezvestno nastopanje slovenskih poslancev. Prosil je poslanca Orniga, da naj i znanprej kmetom pomaga. Tudi temu govorniku se je burno odbravalo.

Okrajni načelnik Ornig, katerega so navzoči glasno pozdravljali in mu izjavljali svojo udanost ter svoje zaupanje, kateremu so se živahno zahvaljevali za njegov trud v blagor go-

spodarstva naših okrajev, je potem še v kratkih besedah izjavil, da bode i znanprej deloval za ljudstvo. Spodbujal pa je kmete, naj bodejo vedno edini, kajti le potem se more kaj doseči. Ob velikem navdušenju je načelnik Ornig potem to velezanimivo in velevažno zborovanje zaključil.

Tako se je končal naš protestni shod. Tudi nasprotniki čutijo njegov pomen. Zato se zvijajo in lažejo v svojih listih. Pomagalo jim ne bode! Spodnještajersko ljudstvo se je naveličalo vednega lenarjenja slovenskih poslancev. Ljudstvo ne more več trpeti, da bi se gospodarstvo žrtvovalo za nesrečno prvaško politiko. In ljudski glas je božji glas!

Dne 3. oktobra 1910 se vrši v Ptuj

● velika ljudska tombola ●

z bogatimi dobitki in darili. Kakor že opetovano, zadoščala bode i letos vsem zahtevam.

Pridite vsi!

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor je bil v torek odprt. Važnega se doslej še ni ničesar zgodilo. Prvaki čakajo menda na češko komando. Kar jim bodejo Čehi zapovedali, to bodejo storili. Danes (četrtek) je druga seja. V kratkem se bode pokazalo, ali hočejo prvaki delati ali ne. Ako bi naprej obstruirali, potem bi se deželni zbor razpustil. In potem — ljudstvo na noge!

Delegacije stopijo glasom časniških poročil med Božičem in Novim letom v Budimpešti skupaj. Dovolili bodejo najprej provizorij. Redno delegacijsko zasedanje prične 9. prosinca 1911.

Mandate kot občinski svetnik v Gradcu in deželni poslanec je odložil bivši soc. demokratični vodja Jodelbauer. Govori se, da je mož z ženo nekega drugega socialista odpotoval.

Hribarjeva zapuščina. Kakor poroča ljubljanski „Slovenec“, vidi se zdaj šele vse žalostne posledice „gospodarstva“ odslovljenega župana Hribarja. Tako je n. pr. sklad za slovensko univerzo popolnoma v druge namene porabljen. Istotako ubožni sklad. Mesto je v jako žalostnem finančnem položaju. To je „vzor“ naših zagriženih „narodnjakov“.

Bozniški deželni zbor se snide v drugi polovici meseca oktobra. Kakor znano, je bilo prvo zasedanje s tem končano, da je vlada deželni zbor razpustila.

Ali naj svoje otroke v nemško šolo pošiljamo?

Poziv na stariše v jezikovno mešanih pokrajinah.

Vi ljubi stariši, ki stojite pred odločitvijo, v katero šolo naj bi svoje deco pošiljali, imate pač težki položaj. Kar trgajo se za vaše otroke in jih skušajo na to ali ono stran pridobiti. Kdor ima mladino, ta ima bodočnost! Tako se glasi bojni klic na obeh straneh. Ali ravno ta

V vsaki hiši naj bodejo „Štajerčeve“

užigalice!